

Semináře, porady, mezinárodní styky

65. KONFERENCE IFLA

Letošní 65. konference IFLA s programem na téma „Knihovny jako brány do osvětleného světa“ (Libraries as gateways to an enlightened world) se konala v hlavním městě Thajska Bangkoku ve dnech 20. až 28. srpna. Program byl připraven 33 stálými a výkonnými výbory. Zahajující shromáždění a následná recepce se konaly pod záštitou korunní princezny Maha Chakri Sirinhorn. Ta se zajímala o konferenci, její obsah a s ní spojenou výstavu knihovnických materiálů a zařízení do té míry, že se druhý den vrátila na zcela neplánovanou návštěvu, na kterou si přivedla také ministra kultury a thajské knihovnické a informační odborníky.

Konference byla velmi dobře zorganizována a na rozdíl od některých jiných konferencí IFLA byl rozvrh přednášek a pracovních schůzek perfektně koordinován. Snad jedinou nevýhodou byla rozlehlost Bangkoku a vzdálenosti hotelů od konferenčního paláce. A ovšem také velmi horké a vlhké podnebí a znečištěné ovzduší byly negativními jevy, které způsobily, že většina delegátů pobývala celé dny v klimatizovaném konferenčním paláci.

Konference se zúčastnilo přes 2000 delegátů ze 117 zemí. Mezi deset delegací s nejvyšším počtem účastníků patřily: USA (310), Thajsko (305), Čína (162), Ruská federace (112), Francie (102), Spojené království (91), Dánsko (60), Švédsko (58), Austrálie (57) a Malajsie (56). Z České republiky se účastnili Karel Sosna, ředitel Parlamentní knihovny, Stanislav Kalkus, Stanislav Cais a Dana Šimková z Univerzity Karlovy v Praze.

První schůze zástupců národních knihovnických svazů se konala v neděli 22. srpna. Na pořadu byly obvyklé zprávy funkcionářů, zpráva pokladníka, výroční zpráva generálního sekretáře, zpráva výboru pro volný přístup k informacím a svobodu projevu, zpráva profesionální rady, zpráva výboru pro otázky copyrightu a jiných právních záležitostí, zpráva vydavatelského výboru a zpráva pracovní skupiny zabývající se stanovami IFLA.

Nejdůležitějším bodem programu byly volby čtyř členů výkonného výboru ze sedmi kandidátů. Zvoleni byli Ingrid Parent (Kanada - 626 hlasů), Borge Sorensen (Dánsko - znovuzvolen, 595 hlasů), Claudia Lux (Německo - 456 hlasů) a Jeronim Martinez Gonzales (Španělsko - 371 hlasů). Nezvoleni byli Jianzhong Wu (Čína - 363 hlasů), Khunying Maenmas Chavalit (Thajsko - 219 hlasů) a Andrej Zemskov (Rusko - 213 hlasů).

Druhá a poslední schůze zástupců knihovnických svazů se konala v pátek 27. srpna. Na pořadu byly různé rezoluce a návrhy a představení nových členů výkonného výboru a profesionální rady. Generální sekretář také oznámil počet organizací navržených k vyloučení z IFLA a důvody pro tento návrh. Následovala pozvání na konference IFLA v roce 2000 v Izraeli a 2001 v Bostonu, a byla oznámena místa dalších konferencí - Anglie 2002, Německo 2003, Argentina 2004. Zároveň byly vyzvány země, které se ucházejí o organizaci konference v roce 2005, aby do 1. 11. 1999 kontaktovaly hlavní kancelář IFLA v Haagu. Po poradě s dr. Sosnou jsem jako místo konference v roce 2005 navrhl Prahu. Je to samozřejmě nezávazný návrh. Zvací dopis (Letter of Invitation) musí být podepsán předsedou knihovnického svazu a město, v němž by se konference měla konat, je vždy předem navštíveno výborem IFLA, který rozhodne, zda jsou k dispozici potřebná zařízení, konferenční místo, hotely atd. O uspořádání konference se budou zajímat i další země, jednou z nich je například Maďarsko.

Hlavní téma konference „**Knihovny jako brány do osvětleného světa**“ bylo programově rozčleněno do tří okruhů:

- 1 Upevňování brány**
  - 1.1 Právní aspekty dostupnosti informací
  - 1.2 Vzdělávání a odborný výcvik pracovníků knihoven
  - 1.3 Funkční a účelná komunikační spojení
  - 1.4 Vzdělávání na všech úrovních jako součást procesu celoživotního vzdělávání
- 2 Zajišťování kvality a dostatečného množství informací**
  - 2.1 Zvyšování kvality informačních zdrojů
  - 2.2 Rozvíjení vyhledávacích nástrojů a dalších prostředků umožňujících přístup k informačním zdrojům
  - 2.3 Mění se role univerzální bibliografické registrace (UBC) a univerzální dostupnosti publikací (UAP)
  - 2.4 Publikování prostřednictvím všech médií pro osvětlený svět
  - 2.5 Uchovávání písemného dědictví a zajišťování jeho větší dostupnosti
- 3 Vytváření sítí pro „hodnotný život“**
  - 3.1 Knihovny pro mír a odstraňování konfliktů
  - 3.2 Knihovny pro rozvoj kultury a estetického citění
  - 3.3 Knihovny pro tělesné a duševní zdraví
  - 3.4 Informační sítě, kultura a životní prostředí
  - 3.5 Síťové služby pro postižené

Velké množství konferenčních příspěvků bylo věnováno knihovnickým službám a programům pro tělesně i duševně postižené lidi a řízení knihoven a knihovnických asociací. Zájem také sklídilo téma nových požadavků na vzdělávání, odbornou přípravu a školení knihovníků i uživatelů knihoven.

Zřetelně intenzivnější byla také pozornost věnovaná práci knihoven v multikulturních společnostech, zvláště práci s minoritními skupinami obyvatelstva. Velké pohyby etnik v různých částech světa vyvolané národnostními konflikty, genocidními tendencemi, imigrací a emigrací, kterých jsme v současnosti svědky, aktuálnost těchto témat podmiňují.

Vlastní knihovnická tematika byla věnována zejména praktickým problémům a zkušenostem z bibliografické a katalogizační praxe při uplatňování jednotných standardů a pravidel při knihovnickém zpracování dokumentů s ohledem na stále větší potřebu celosvětového využívání informačních zdrojů všech typů. Zaměření na budoucí potřeby vyjadřuje i zadané téma pro bibliografickou sekci „*Rozvoj bibliografie: trendy a perspektivy*“.

Téma pro sekci národních knihoven „*Úkol národních knihoven pomáhat veřejným a školním knihovnám*“ poukázalo znovu, ale i nově na nutnost vzájemné propojenosti knihoven vzhledem k budoucímu vývoji.

Hlavní téma sekce veřejných knihoven „*Brány pro společenství: přínos veřejné knihovny pro venkovská i městská společenství*“ zdůraznilo rostoucí význam veřejných knihoven pro různé skupiny obyvatelstva, zejména v multikulturním prostředí měst a v méně rozvinutých venkovských oblastech nebo v rozvojových zemích.

Náplň konference byla samozřejmě tematicky velmi široká a každý zájemce se může s jejím obsahem seznámit na známých internetových stránkách www.ifla.org. V odboru knihovnictví NK ČR je k dispozici pro studijní účely i CD-ROM s konferenčními materiály a některé tištěné propagační a informační brožury.

Stanislav Kalkus, -S-

